Nr. 23 Toruń, dnia 22 września 1925 r. Rok V.

# DZIENNIK URZĘDOWY
## Województwa Pomorskiego.

Adres Redakcji i Administracji „Dziennika Urzędowego“: Pomorski Urząd Wojewódzki, Toruń.
Prenumerata kwartalna 3 złote. — Cena ogłoszeń: wiersz łamowy 60 gr.

**Treść:**



## USTAWY I ROZPORZĄDZENIA

**103.**

### ZARZĄDZENIE WETERYNARYJNO - POLICYJNE WOJEWODY POMORSKIEGO, DOTYCZĄCE ZARAZY PRYSZCZYCY.

Uchylając rozporządzenie moje z dnia 4. 11. 1920 r. Dz. Urz. str. 346, zarządzam celem skuteczniejszego tłumienia pryszczycy u zwierząt racicowych w Województwie Pomorskiem na zasadzie §§ 16—30 ustawy o chorobach zaraźliwych u zwierząt domowych z dnia 26. 6. 1909 (Dz. Ust. Rzeszy niem. str. 519) i §§ 161—165 przepisów wykonawczych Rady Związkowej Rzeszy Niem. do cytowanej ustawy z 7. 12. 1911 (Dz. Ust. Rzeszy niem. str. 4) tudzież postanowień wykonawczych Ministra Rolnictwa i Dóbr Państw. z 1. 5. 1912 r. (Dz. Urz. 105) i reskr. Min. Roln. i Dóbr Państw. z dnia 7. września 1925 r. L. dz. 6268 W. II. co następuje:

Ustanawiam obwody obserwacyjne z powodu pryszczycy w myśl §§ 161—169 powołanej ustawy, a mianowicie:

**A. Obwód izolacyjny (ściślejszy).**

Z każdej gminy, w której stwierdzono urzędowo pryszczycę, tworzy właściwy Starosta w porozumieniu z Powiat. Lekarzem Weteryn. obwód. izolacyjny (ściślejszy) w myśl §§ 161—165 powyżej podanych przepisów.

§ 1.

Z tego obwodu ściślejszego nie wolno wyprowadzać (wywozić, wypędzać, wynosić) żadnego zwierzęcia racicowego (bydła rog., owiec, świń), tudzież nie wolno wprowadzać jak i przepędzać przez ten obwód luzem lub też w zaprzęgu zwierząt racicowych. Przy głównych wejściach do tych miejscowości powinny być umieszczone na widocznem miejscu tablice z trwałym napisem „pryszczyca“, miejscowość zamknięta. Wprowadzenie, przepęd i przejazd zaprzęgniętemi zwierzętami racicznemi wzbroniony“. Przy głównem zaś wejściu do obory zapowietrzonej powinny być umieszczone tablice z napisem „pryszczyca“. Zwierzęta racicowe (bydło rog., kozy, owce, świnie) w tym obwodzie podlegają zamknięciu w oborach. Wypęd zwierząt racicowych na pastwiska jest wzbroniony, a znajdujące się już na pastwisku zwierzęta powinny być natychmiast spędzone do stajen i tam trzymane. Zwierzęta kopytowe zagród zapowietrzonych mogą być używane poza zagrodą miejscowości zapowietrzonej, o ile umieszczone są w oddzielnej stajni i przed opuszczeniem zagrody zostaną każdorazowo kopyta dokładnie oczyszczone i odkażone. Drób zagród zapowietrzonych powinien być izolowany w ten sposób, aby nie mógł opuścić podwórza zagrody zapowietrzonej, to samo dotyczy i gołębi. Kury i gołębie powinny być trzymane w zamkniętych ubikacjach. gęsi i kaczki w ogrodzeniach. Wprowadzenie obcych zwierząt racicowych do zagrody zapowietrzonej jest wzbronione. Psy w tym obwodzie ściślejszym powinny być uwiązane lub prowadzone na smyczy.

§ 2.

Wejście do obór (zagród) zapowietrzonych, w których znajdują się zwierzęta racicowe, miejsca przed drzwiami obór i wiodących do obór, ścieszki, drogi, odpływ gnojówki i nawóz powinny być przynajmniej raz dziennie polane wodą wapienną lub wysypane sproszkowanym wapnem. a podwórze okalające oborę zapowietrzoną, utrzymywane w czystości i porządku, uniemożliwiającym rozszerzanie się zarazy Drogi prywatne, prowadzące od głównej szosy do zapowietrzonych zagród zamyka się dla wszelkiego ruchu publicznego.

§ 3.

Wstęp do obór i ubikacyj, zajętych przez zwierzęta chore względnie podejrzane, jest surowo wzbroniony rzeźnikom, handlarzom, kastratorom oraz osobom zajmującym się procederem domokrążnym itp. Dozwolony jest natomiast właścicielowi lub jego zastępcy, lekarzowi weteryn. oraz osobom, którym właściciel zlecił doglądanie i pielęgnowanie zwierząt. Osoby, które były zajęte w stajni zapowietrzonej lub przy chorych względnie podejrzanych zwierzętach. mogą opuścić zagrodę zapowietrzoną jedynie po każdorazowem dokładnem oczyszczeniu i odkażeniu ubrania i obuwia, przy ewentl. zmianie zewnętrznego ubrania i po umyciu i odkażeniu rąk.

Nie wolno zatrudniać do obsługi zwierząt racicowych w zapowietrzonej zagrodzie tych osób, które mają styczność z obcemi zwierzętami racicowemi. Przedsiębiorstwa zagród zapowietrzonych odwiedzanych przez większą ilość osób, powinny być zamknięte aż do wygaśnięcia choroby, przeprowadzenia dokładnej dezynfekcji i uznania jej za dostateczną przez urzędowego lekarza weteryn, oraz po upływie przepisanego okresu obserwacyjnego.

§ 4.

Wszelkie przyrządy stajenne, które były w styczności ze zwierzętami choremi, podejrzanemi, lub ich produktami lub odchodami, przed użyciem poza zagrodą zapowietrzoną, powinny być odczyszczone i odkażone.

§ 5.

W obwodzie izolacyjnym (ściślejszym) i w obwodzie obserwacyjnym (dalszym) zabrania się odbywania targów, jarmarków, wystaw, pokazów lub licencjonowania, jak też wogóle spędów zwierząt racicowych.

§ 6.

Zużytkowanie i sprzedawanie w stanie surowym mleka, jego przetworów surowych, pochodzących od zwierząt zagród objętych obwodem ściślejszym jest wzbronione. Mleko takie powinno być przegotowane, to znaczy, ogrzane do zagotowania lub przynajmniej pozostawione pod działanie temperatury 70 C przez 30 minut, lub 85° C przez 1 min. Właściwy starosta, po dokładnem zbadaniu miejscowych warunków, za zgodą Pow. Lek. Wet. może zezwolić wyjątkowo, na odprowadzenie mleka do mleczarni, w której zapewnione jest dostateczne ogrzanie wszystkiego mleka i jego odpadków, wydawanie z mleczarni dla ludzi, dla gospodarstw, na których znajdują się zwierzęta racicowe, jakoteż zużytkowanie przez żywy inwentarz racicowych, stanowiący własność mleczarni. Miejsce zajazdu wozów przed mleczarnią, rampy itp., służące do wyładowywania konew z mlekiem powinny być codziennie oczyszczone i zlane rozczynem wapna. Konwie od mleka należy przed wydaniem mleczarni odkażać 3% roztworem sody, poczem wypłukać wrzącą wodą, lub też odkazić parą wodną pod odpowiedniem ciśnieniem.

§ 7.

Nawóz usuwany z obór zapowietrzonych powinien być zbierany osobno w obrębie podwórza zagrody i polany grubą warstwą rozczynu wapna świeżo sporządzonego, albo przepisowo okopcowany. Gnojówka i nawóz zwierząt przeżuwających i świń zagród zapowietrzonych, może być wywieziony z zagrody tylko za zezwoleniem policyjnem, wydanem po porozumieniu się z urzędowym lek. wet. pod warunkami, jakie on przepisze, a to: gnojówka w odpowiednich zbiornikach, a gnój na dobrze uszczelnionym wozie z tem, że zostanie zaraz przyorany, zaś droga publiczna o ile wyjątkowo służyła do przewozu gnoju, zlana wapnem.

§ 8.

Paszy objętościowej, ściółki, wytworów surowych produktów pochodzenia zwierząt racicowych nie wolno wywozić z zagrody zapowietrzonej, jak tylko za zezwoleniem władzy policyjnej pod warunkami, jakie ta przepisze po porozumieniu się z dotyczącym urzędowym lek. wet.

Wełnę owiec wolno wywieść jedynie tylko w workach gęsto utkanych i szczelnie zawiązanych (zaszytych). Wszelkie części padliny zwierząt racicowych, z wyjątkiem rogów i skóry, powinny być przy zachowaniu jak największej ostrożności, uniemożliwiającej rozwleczenie zarazy, oddane do unieszkodliwienia w sposób przepisany (§ 9 zd. ostatn.).

§ 9.

Ubój zwierząt racicowych zagrody zapowietrzonej, w razie koniecznej potrzeby, można uskutecznić tylko w tejże zagrodzie zapowietrzonej i przy zachowaniu środków ostrożności, uniemożliwiających rozwleczenie zarazy. Skóry i rogi zwierząt racicowych padłych, zabitych, chorych i podejrzanych, wolno wywozić z zagrody zapowietrzonej tylko w stanie zupełnie wysuszonym, lub po uprzedniem dokładnem zdezinfekcjonowaniu ich według wskazówek pow. lek. wet.

**B. Obwód obserwacyjny (dalszy).**

Do obwodu, utworzonego przez właściwego starostę w porozumieniu z właściwym pow. lek. wet., wciela się miejscowości, położone około obwodu izolacyjnego (ściślejszego).

§ 10.

Przepędzanie, przeprowadzanie zwierząt racicowych luzem lub w zaprzęgu przez obwód ten jest wzbronione.

§ 11.

Wywóz (wyprowadzenie, wyniesienie) zwierząt racicowych z obwodu obserwacyjnego dla celów użytkowych **hodowlanych,** uzależnia się od każdorazowego mego zezwolenia i pod warunkami, które przepiszę w tym celu; zanim się przedsięweźmie jakiekolwiek kroki, należy uzyskać uprzednio moje zezwolenie. Dla zwierząt racicowych, należących do różnych zagród obwodu obserwacyjnego nie wolno używać wspólnych pastwisk, wodopojów, wód do pławienia lub przepędów głównemi ulicami.

§ 12.

Zwierzęta racicowe zagrod niezapowietrzonych, należące do obwodu izolacyjnego (ściślejszego) muszą być stale trzymane w oborach. Zwierzęta wolno wyprowadzać na natychmiastowy ubój z ściślejszego obwodu tylko do rzeźni, położonej w tejże zapowietrzonej miejscowości, a z dalszego obwodu obserwacyjnego do najbliższej rzeźni, po uprzedniem zbadaniu i wystawieniu zaświadczenia zdrowotności przez urzędowego lekarza wet. z ważnością na 48 godzin, z którego powinno wynikać, że tak zwierzęta mające być wyprowadzone, jak i wszystkie zwierzęta racicowe tej zagrody zostały badane i uznane za wolne od objawów chorób zaraźliwych, za zezwoleniem miejscowej władzy policyjnej.

**Wywóz** zwierząt racicowych może nastąpić tylko wtedy, gdy przed wyprowadzeniem z obory racice zostaną dokładnie oczyszczone z nawozu i odkażone rozczynem wapna. Zwierzęta racicowe wywożone **koleją,** muszą być wprost dowiezione na wozach bez styczności z innem bydłem do najbliższej stacji kolejowej, z przeznaczeniem do jednej z rzeźni publicznych Państwa Polskiego, posiadającej bezpośrednie połączenie z torem kolejowym. Do tego jednak koniecznie jest oprócz wyżej wspomnianego zaświadczenia zdrowotności, wystawionego przez urzędowego lekarza weterynaryjnego, względnie lekarza weterynaryjnego, upoważnionego przez Wojewodę, do wykonywania urzędowych czynności, jeszcze każdorazowe pismienne zezwolenie Wojewody Pomorskiego, o ile dotyczy to ściślejszego obwodu obserwacyjnego, a każdorazowe pismienne zezwolenie miejscowej władzy policyjnej, o ile dotyczy to dalszego obwodu obserwacyjnego, które powinien urzędujący lekarz wet. dołączyć do każdego listu przewozowego. Przed załadowaniem jednak zwierząt powinien lekarz weter. powiadomić:

1. zarząd stacji kolejowej załadowczej o uzyskaniu zezwolenia Wojewody na załadowanie zwierząt, oraz o konieczności nalepienia na wagonach kolejowych zawierających transport zwierząt kartek o czytelnym napisie: „Zwierzęta podejrzane o pryszczycę". Podobną notatkę powinien zarząd stacji umieścić na listach przewozowych;
2. o dniu odejścia transportu zwierząt i to telegraficznie na koszt strony miejscową władzę policyjną miejsca przeznaczenia tego transportu, podając numer wagonu kolejowego.

Wyładowywanie lub przeładowywanie zwierząt w czasie transportu jest wzbronione, chyba że jest to nieodzownem w celu odstawienia zwierząt do miejsca swego przeznaczenia. Podczas ładowania tych zwierząt inne zwierzęta racicowe nie mogą się równocześnie znajdować na ładowni. Po załadowaniu ładownia oraz sprzęty ładownicze powinny być dokładnie oczyszczone i zdezynfekcjonowane.

§ 13.

Na całym obszarze Województwa Pomorskiego wolno załadowywać i wyładowywać zwierzęta racicowe (bydło rog., owce, kozy i świnie), na kolejach żelaznych tylko po każdorazowem indywidualnem zbadaniu wysyłanych zwierząt przez właściwego państwowego lekarza wet. i wystawieniu świadectwa zdrowotności na koszt strony.

§ 14.

Przekroczenia przepisów niniejszego zarządzenia będą karane po myśli działu 3-go przepisów karnych powołanej na wstępie ustawy niemieckiej.

§ 15.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia go w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Toruń, dnia 18. września 1925 r.

Wojewoda:
(—) Dr. Wachowiak.

L. dz. II-h. 2626/25.

---

**104. ROZPORZĄDZENIE**
**policyjne w sprawie przeglądu ogierów.**

Na podstawie §§ 137, 139, 140 i 141 Ustawy o ogólnej administracji kraju z dnia 30. lipca 1883 r. (Zb. pr. pr. str. 195), § 12 Ustawy pruskiej o zarządzie policji z dnia 11 marca 1850 r. (Zb. pr. pr. str. 265, oraz Ustawy z dnia 23. czerwca 1921 r. o wprowadzeniu dekretów i rozporządzeń na obszarze b. dz. pr. (Dz. Ust. R. P. Nr. 75, poz. 511), Usta-

wy z dnia 23 stycznia 1925 r. o nadzorze państwowym nad ogierami (Dz. Ust. R. P. Nr. 17, poz. 113) wraz z rozporządzeniem wykonawczem Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 10. lipca 1925 r. o wykonaniu nadzoru nad ogierami (Dz. Ust. R. P. Nr. 73, poz. 511) zarządzam na obszar Województwa Pomorskiego za zgodą Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, co następuje:

§ 1.

Do przeglądu ogierów i uznania ich za zdolne do pokrywania klaczy ustanawiam na obszar Województwa Pomorskiego Wojewódzką Komisję Kwalifikacyjną, składającą się z przewodniczącego i 3 członków, w tem jednego lekarza weterynaryjnego.

§ 2.

Wszystkie ogiery urodzone w roku 1923 i starsze, za wyjątkiem ogierów stanowiących własność państwowych zakładów chowu koni, podlegają przeglądowi przez Wojewódzką Komisję Kwalifikacyjną.

**§ 3.**

Wszyscy właściciele ogierów podanych w § 2 niniejszego rozporządzenia obowiązani są:

a) podać swe ogiery przełożonym gmin wzgl. obszarów dworskich do zarejestrowania;

b) ogiery zarejestrowane przedstawić do przeglądu Wojewódzkiej Komisji Kwalifikacyjnej w miejscach i terminach ogłoszonych w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego i w Orędownikach Powiatowych.

§ 4

Ogiery nieprzedstawione w jednym roku Komisji Kwalifikacyjnej do przeglądu podlegają przeglądowi w roku następnym.

§ 5.

Winni przekroczenia § 3 niniejszego rozporządzenia ulegają karze grzywny do 60 zł., zaś w razie niemożności uiszczenia grzywny — odpowiedniemu aresztowi.

§ 6.

Niniejsze rozporządzenie nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia go w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Toruń, dnia 22. września 1925 r.

Wojewoda: (—) Dr. Wachowiak.

L. dz. II-g 2059/25.

## OBWIESZCZENIA I KOMUNIKATY

**105.** **OBWIESZCZENIE.**

Następny termin egzaminu na podkuwaczy koni ustala się na czwartek dnia 1. X. 25 r. o godz. 9 rano w ubikacji Urzędowej Szkoły Podkowniczej (p. Dąbrowskiego) w Toruniu, ulica Prosta 30.

Zgłoszenia do egzaminu tego należy przedkładać do Inspektora weterynaryjnego przy Urzędzie Wojew. Pomorskiego w Toruniu, Pana Ziegerta załączając:

1) metrykę urodzenia,
2) świadectwo czeladnikowskie w zawodzie kowalskim,
3) własnoręcznie napisany życiorys i inne świadectwa z odbytego technicznego wyszkolenia.

Nadto należy załączać do zgłoszenia tego oświadczenie, zaręczające, że zgłaszający nie poddawał się w ostatnich 6-ciu miesiącach egzaminowi temu przed inną komisją egzaminacyjną z wynikiem ujemnym.

Wniosek sam winien być w myśl rozp. Min. Skarbu z dnia 24. IV. 23. (Dz. Ust. nr. 44. poz. 298) oraz rozp. Min. Skarbu z dnia 28. IV. 24 r. (Dz. Ust. nr. 36. poz. 392) zaopatrzony w znaczek stemplowy w wysokości 2 zł., a każdy załącznik w znaczek stemplowy 40 gr.

Toruń, dnia 17 września 1925 r.

Przewodniczący komisji egzaminacyjnej
Podkuwaczy Okręgu I. Toruńskiego
(—) Ziegert
Inspektor weteryn. przy Pom. Urzędzie Wojew.

L. dz. II h 2638/25.

**106.** **OBWIESZCZENIE.**

Następny z kolei kurs pokuwaczy koni w Urzędowej Szkole Podkuwaczy w Toruniu rozpocznie się dnia 1. X. 1925 r.

Od kandydatów, chcących korzystać z kursu, wymaga się ukończenia 19 roku życia i przedłożenia świadectwa czeladnika kowalskiego. Kurs trwa 3 miesiące, a nauka jest bezpłatna. Koszta utrzymania podczas trwania kursu ponosi kandydat osobiście. Zgłoszenia na kurs przedkładać należy na ręce technicznego kierownika Urzędowej Szkoły Podkuwaczy p. Dąbrowskiego w Toruniu, ulica Prosta 30, lub na ręce p. Inspektora weterynaryjnego Ziegerta w Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Toruniu.

Toruń, dnia 17 września 1925 r.

Ziegert, Insp. wet. przy Pom. Urz. Woj.

L. dz. II h 2637/25.

**107.** **OKÓLNIKI.**

**Okólnik Nr. 96.**

**W sprawie nadzoru państwowego nad ogierami.**

Do Panów Starostów i Prezydentów miast Torunia i Grudziądza.

Celem przeprowadzenia przeglądu ogierów w roku bieżącym w myśl przepisów ustawy z dnia 23. stycznia 1925 r. o nadzorze państwowym nad ogierami (Dz. Ust. R. P. Nr. 17. poz. 113) oraz rozporządzenia wykonawczego Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 10 lipca 1925 r. w tymże przedmiocie (Dz. Ust. R. P. Nr. 73. poz. 511) powołałem do życia komisję kwalifikacyjną w następującym składzie.

1. Pułkownik Donimirski, kierownik Państw. Stadn. ogierów w Starogardzie, jako przewodniczący,
2. p. Wacław Rudowski z Klonówka, powiat starogardzki, poczta Pelplin, jako zastępca przewodniczącego,
3. p. Podleski, lekarz weterynaryjny, lustrator przy Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim,
4. p. Tadeusz Lerchenfeld, z Żychca, powiat chojnicki, i
5. Maksymiljan Szczepski, naczelnik Wydziału hodowli przy Pomorskiej Izbie Rolniczej, jako członkowie,
6. p. ppułkownik Wysocki z Grabowa, powiat świecki i
7. p. inż. Stanisław Jełowicki, asystent Wydziału hodowli przy Pomorskiej Izbie Rolniczej, jako zastępcy członków.

Powyższa Komisja dokona przeglądu ogierów w następujących miejscach i terminach:

| | Powiat | Dzień | Data | Godz. | Miejsce przeglądu |
|---|---|---|---|---|---|
| 1. | Chojnicki*) | wtorek | 6. X | 11½ | a) w Chojnicach |
| | „ | środa | 7. X | 9 | b) w Brusach |
| 2. | Sępoliński | czwartek | 8. X | 9 | w Sępólnie |
| 3. | Tucholski | piątek | 9. X. | 9 | w Tucholi |
| 4 | Tczewski | wtorek | 13 X | 9 | w Tczewie |
| 5 | Gniewski | środa | 14. X. | 10 | w Gniewie |
| 6. | Grudziądzki wieś i miasto | czwartek | 15 X | 13 | a) w Grudziądzu |
| | „ „ | piątek | 16. X. | 9 | b) w Bursztynowie przy dworcu |
| 7. | Pucki | wtorek | 20. X. | 10 | w Pucku |
| 8 | Wejherowski | środa | 21. X | 9 | w Wejherowie |
| 9. | Kartuski | czwartek | 22. X | 9 | w Kartuzach |
| 10. | Kościerski*) | piątek | 23. X | 8 | a) w Kościerzynie |
| | „ | piątek | 23. X. | 14 | b) w Skarszewach |
| 11. | Starogardzk*) | sobota | 24 X | 8 | a) w Starogardzie |
| | „ | sobota | 24 X | 14 | b) w Skórczu |
| 12. | Toruński*) miasto i wieś | wtorek | 27. X. | 9 | a) w Toruniu |
| | „ | wtorek | 27. X. | 14 | b) w Chełmży |
| 13. | Chełmiński | środa | 28. X. | 9 | w Chełmnie |
| 14. | Świecki*) | czwartek | 29 X | 9 | a) w Terespolu |
| | „ | piątek | 30. X | 9 | b) w Warlubiu |
| 15 | Działdowski | wtorek | 3. XI | 8 | w Działdowie |
| 16 | Brodnicki | środa | 4 XI | 9 | w Brodnicy |
| 17. | Lubawski | czwartek | 5. XI. | 9 | w Nowemmieście |
| 18. | Wąbrzeski | piątek | 6. XI. | 9 | w Wąbrzeźnie |

*)Co się tyczy powiatów chojnickiego, grudziądzkiego, kościerskiego, starogardzkiego, toruńskiego i świeckiego, w których odbędzie się przegląd w dwuch różnych miejscowościach, pozostawia się uznaniu Pana Starosty, które dni i obszary dworskie przeznaczy do jednego z dwuch miejsc przeglądu

Toruń, dn. 20. września 1925 r.

Wojewoda:
(—) Dr. Wachowiak.

L. dz. II g 2059/25.

Czcionkami Drukarni Robotniczej W. Pawlak i S-ka w Toruniu.